

КОНЦЕПЦИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

НА МЛАДЕЖКИ ВОДЕН ПАРЛАМЕНТ

ЗА ПЕРИОДА М. АВГУСТ 2011 – М. ЮНИ 2015 Г.

ЕВРОПЕЙСКА РАМКА НА ПОЛИТИКАТА ЗА МЛАДИТЕ ХОРА

„Националната стратегия за младежта (2010-2020) е насочена към постигане на целите и изпълнение на мерките за развитие на младите хора в рамките на Европейския съюз, чийто пълноправен член е Република България от 1 януари 2007 г. На основание чл. 136 и чл. 137 от Договора от Амстердам през последните години Европейският съюз предприе значителни действия, ориентирани към развитието на младите хора в Европа.”

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА 2010 – 2020 г.

1. Установяване на традиции в провеждането на парламентарните сесии на Младежки воден парламент.

Амбицията на младите хора от МВП за гражданската инициативност и участие в управлението на водите е прекрасен пример и гаранция за развитие на демократичните процеси в бъдеще. Проява на такава младежка инициатива (за участие в гражданското общество с позиция и участие в управлението на водите и водните екосистеми) е провеждането на форумите Парламентарна сесия на Младежки воден парламент (МВП). За една година след учредяването на МВП вече са проведени две парламентарни сесии: през XI. 2011г. в Пловдив и през X. 2012г. в Каварна. Въпреки липсата на подобен опит в страната, постижение на МВП е създаването на модел за протичане на младежката парламентарна дейност с оптимален ефект върху:

- техните информираност, екологична култура и съзнание;
- тяхната гражданската позиция и устойчив ангажимент към участие в дейностите по опазване на водите и водните екосистеми на всички териториални равнища- локално, регионално, национално;
- дообогатяване на уменията на младите парламентаристи в реализацията на проектите им (както и тези в личен план)
- културата за участие в демократични процеси и избори;

В този смисъл, чрез дейностите на МВП ефективността на обществото ни по теми като „екология” и „младежко участие в гражданското общество” ще се подобри.

1.1. Опитът показва, че за постигане на максимално ефективно участие на младежите в сесията се налага предварителна

подготовка и организация на форума:

- 1.1.1. Преди всеки форум „Парламентарна сесия” на Младежки воден парламент е необходимо да се проведе, посоченото в Статута на Младежки воден парламент (чл. 16), изследване за нуждите на всяко училищно / студентско формирание. Това е добра практика за младежко взаимодействие в етапа на подготовка, при което се извършва проучване, споделяне и координация на усилията в името на обща цел; обучение за работа в екип и споделяне на опит в полза на общата цел, лична организация и креативност.
- 1.1.2. За подготовката на всяка Парламентарна сесия и с цел привличане и активно включване на младите хора от повече градове и училища на страната е необходимо да се извърши предварително анимиране на форума: чрез провеждане на съпътстващи дейности – фото-конкурси, кокурси за есе/разказ, конкурси за проекти, видео-конкурси и др. Така творческата активност и талантите на младите хора се насочват към ценностната система свързана с опазването на природното богатство и проблемите на водите и околната среда, а споделянето им пред аудиторията на форума, (а впоследствие пред съученици, приятели, учители, съграждани от родния им град) има силен обществен отзвук и възпитателен ефект за младите хора и за представителите на местната общественост.
- 1.1.3. Тематиката на всяка парламентарна сесия е различна и цели запознаването на младите хора с актуални екологични теми/проблеми, характерни за района на Басейновата дирекция, в която се намира домакинът на форума. Това обогатява знанията на младите еколози за водите и водните екосистеми по Басейнови дирекции. Запознаването на парламентаристите с проблемите на отделни райони и участието им в обучения/игри, изискващи различни нетрадиционни решения за съответния район е ефективна форма и за осмислянето/разбирането екологичните проблеми. Напр. проведената през м.октомври II Парламентарна сесия в Каварна беше на тема **„Опазване богатството и чистотата на Черно море – наша основна грижа”** и даде възможност за запознаване на участниците в нея да се запознаят с ценностите, но и с проблемите на Черно море – лекция и презентация на гл.експерт С.Господинова от БД за Черноморски район на тема **„Специфични особености и уникалност на Черно море”**, да посетят обекти на черноморието, да задават въпроси и да съберат директни впечатления за Черно море.
- 1.1.4. Екологичното образование и възпитание се основава на изграждането на съзнание за отъждествяване с околната среда, в която всеки един живее. Поради това екологичното образование е не само предаване на знания, но и процес на запознаване с понятието за управление на околната среда и водите и за устойчиво развитие. В този смисъл, при подготовката за участие на всеки младежки екип в Парламентарна сесия на МВП се изисква:
  - запознаването с различни аспекти от състоянието на водите и водните екосистеми;
  - разработването на екологичен проект;

Младежки воден парламент

- осъществяването на екологични дейности и решаването на екологични казуси, свързани с тях
- търсене и осъществяване на взаимодействие с институциите от сферата на управление на околната среда и водите.

1.1.5. Като добра практика в хода на парламентарните сесии се наложи провеждането на отделни работни ателиета (workshops) извън тематиката на съответната парламентарна сесия:

- за споделянето на наученото в процеса са собствената екологична дейност;
- за обсъждане на нова знания и умения (придобити в хода на парламентарната сесия);
- за решаването на актуални екологични казуси,
- за участието в разработване на иновативни форми на обучение,
- за планиране на предстоящи дейности на МВП и координацията им,

Създаването на практически игри, утвърждаването на форми за полеви дейности, планирането на общи стратегии, акции и дейности осигурява устойчивото провеждане на дейностите по екоclubове и групи, както и взаимодействието на младежите по време на тяхната годишна дейност;

1.2. Създаване на традиции (ритуали) по провеждането на форумите на Младежки воден парламент с цел:

- обогатяване на културата за институционализъм,
- създаване на култура за парламентарно сътрудничество и взаимодействие и етиката на младите парламентаристи;
- създаване на традиции за участие в демократични процедури за избор на лидери:

1.2.1. Официални откриване и закриване на всяка парламентарна сесия;

1.2.2. Сертифициране на всички млади парламентаристи след провеждането на парламентарните сесии;

1.2.3. Изработване на процедура и организирането на дебат за избор на Президент и Вицепрезидент на МВП;

1.2.4. Организиране на културни вечери в зависимост от региона, в който се провежда Парламентарната сесия.

Младежки воден парламент все повече трябва да играе ролята на среда за гражданска изява на съвременните млади хора.

2. **Установяване на дълготрайни отношения с институции и организации, които имат участие в управлението на водите и околната среда.**

В своя Декларация от 2008 г. Европейският парламент поиска засилен многосекторен подход за предоставянето на възможности на младите хора. На 27 април 2009 г. Европейската комисия предложи Стратегия на ЕС за инвестиране в младежта и за мобилизиране на нейния потенциал (COM (2009) 200), насочена към създаване на повече възможности за

Младежки воден парламент

младежта в областта на образованието, подобряване на достъпа и пълноценно участие на всички млади хора в обществения живот и насърчаване на взаимната солидарност между обществото и младите хора. Съответно, Националната стратегия за младежта (2010-2020) е ориентирана към изграждане и реализиране на единна, последователна и устойчива младежка политика в България, основана на многосекторен подход, междусекторно сътрудничество и съвместното управление с младите хора на национално, регионално, областно, общинско ниво.

Много от дейностите през изминалата година се осъществиха в партньорство с институциите за управление на околната среда и водите в България, с европейски организации от неправителствения сектор, действащи в европейските страни и в световен мащаб. От друга страна, младежите ефективно се включват в регионалните и националните кампании на екологичните институции: младежкото участие придава „цвет“ на всяка екологична акция или кампания. Ефектът от сътрудничеството с организациите и институциите е очевидно, затова в тази концепция за бъдещото развитие на МВП предвиждаме и:

2.1. Създаване на партньорска мрежа на МВП за взаимодействие с:

- Министерство на околната среда и водите;
- Басейновите дирекции в България;
- Министерство на образованието, младежта и науката;

2.1. Привличане на нови партньори за бъдещо взаимодействие/инициативи :

- Представители (физически лица и организации) от неправителствения сектор: НПО, които имат практика за организиране на екологични кампании (напр. за почистване на националните и природни паркове), които са в процес на осъществяване на свои екологични проекти. Това взаимодействие ще даде възможност за участие на младежите в практически дейности по опазване и възстановяване на околната среда, както и ще има добър образователен ефект – „учене чрез правене” и възпитателен ефект – пряко участие в доброволческа дейност.
- Agence de l'Eau Artois Picardie – Агенция на водите Артуа Пикарди (Франция): наред с богатия опит на институцията, чрез контактите с нея може да се установи връзка за обмен на опит/екологични практики с МВП на Артуа Пикарди;
- Solidarity Water Europe (SWE) – Европейска водна солидарност, със седалище в Страсбург, Франция;
- Младежки организации от европейските страни, чрез участие в Европейски младежки воден парламент;
- Младежки организации, чрез участие в Световен младежки воден парламент.

2.2. Привличане на нови членове (учебни заведения) на Младежки воден парламент, с цел разширяване на младежкото участие и по-широко разпространяване на идеите за екологично образование и възпитание на младите хора от страната.

3. Визията на младежите за постигането на тази цел – осъществяване на нови връзки, партньорства, за разширяване на състава на МВП и увеличаване на участниците в парламентарните сесии, срещи и дейности на МВП включва:

- изготвяне на рекламни материали на Младежки воден парламент, представящи структурата, дейностите, целите на Младежки воден парламент, издадени на български език, английски език, френски език и други чужди езици;
- изработване на тениски, шапки, химикали, папки и други рекламни материали на Младежки воден парламент.
- Разработване на форум (страница) в мрежата на Фейсбук, в който постоянно ще бъде изнасяна информация за дейностите и бъдещите сесии (събития) на МВП. В страницата могат да се включват нови членове и съмишленици по всяко време.
- Разработване на сайт и електронно издание (вестник) на МВП

4. Установяване на добри практики в Младежки воден парламент.

4.1. С цел регламентиране членството в МВП и утвърждаване на традиционни практики:

4.1.1. Изготвянето на формуляр за членство в Младежки воден парламент, с чието попълване и подписване новите членове да поемат ангажимент и да отговорят на очакването за устойчиво включване в дейностите на МВП.

4.1.2. Покана за участие в следващите парламентарни сесии на Младежки воден парламент към учредителите му (вече студенти), които да запазват правото си на съвещателен глас.

4.2. Подобряване на организацията, комуникацията и кординацията между членовете на Младежки воден парламент чрез структурирането му, чрез създаване на регионални структури на МВП на басейнов принцип. По този МВП ще адаптира структурата и дейността си към въведения европейски подход за интегрирано управление на водите на основата на естествени речни басейни, чрез разделението на страната на четири района за басейново управление.

4.2.1. Всяка група от екологични клубове (на басейнов принцип) да избира свой координатор:

- за организирането на комуникация при провеждането на дейности и акции на басейново равнище;
- за съвместно участие в регионални акции на регионалните институции за управление на водите (Басейнови дирекции) и за отразяване на обобщени резултати от тях;
- за по ефективна комуникация между екологичните клубове по време на годишната им екологична дейност;
- за комуникация с ръководството на МВП – избраните Президент и Вицепрезидент.

- 4.2.2. Всяка младежка структура (екологична ученическа група), член на МВП, излъчва по един свой представител (лидер/координатор), участващ в организационните и координационни мероприятията на Младежки воден парламент, провеждащи се по различно време от Парламентарните сесии (като основен форум на МВП).
- 4.2.3. Провеждане на 2-дневна среща между парламентарните сесии на Младежки воден парламент за координаторите, включваща teambuilding мероприятия. Да се поддържа екипността между членовете, да се изведат резултати от дейностите до момента и да се направи организация за бъдещи такива и предстоящата сесия.

5. Принос в екологичното възпитание и обучението по екология на водите в българското училище:

Ние съзнаваме, че в България има нужда от продължително и активно провеждано екологично образование и възпитание, които да повлияят на отношението на гражданите към чистотата на водите и опазването на водните екосистеми. Поемането на отговорност от всеки отделен човек играе централна роля за придобиването на екологично отговорно държание, а оттам и постигането на устойчиво развитие. Всички граждани играят важна роля за замърсяване на околната среда, затова отговорността е на всеки един от обществото.

- 5.1. Ежегодно провеждане на лятно Екоучилище, чието първо по рода си издание беше осъществено през периода 1 – 5. Август, 2012г. в НП Пирин.
- 5.2. Работа за утвърждаване на програма за обучение в СИП по Екология за всички категории училища в България.
- 5.3. Дейности по създаването и утвърждаването на нови интерактивни и методически практики в обучението по екология, както и създаване на предпоставки за промотирането и ефективното им прилагане в учебно-възпитателния процес на всички категории български училища.
- 5.4. Създаване на екологична интерактивна игра „ЕКОкакво” (по модел промотиран от Агенция на водите Артоа Пикарди, Франция), във варианти за водни обекти от различни общини/ региони на България. Целите на играта са :
  - екологично образование
  - развитието на екологичното мислене в посока на устойчивото развитие,
  - търсенето на нови, нетрадиционни начини за решаване на традиционни локални/регионални екологични проблеми;
  - реални идеи и решения на младежите, чрез които могат да вземат участие в решаването на актуални въпроси относно управлението на водите по места/региони.

6. Популяризиране на Младежки воден парламент.

Цел на младежите от МВП е създаването на ефективно действащи механизми за отразяване на младежкото мнение при вземане на политически и социални решения, имащи отношение към опазването на водите и водните екосистеми в различни среди и кръгове на обществото. С това те ще придобият по-широко поле за изява, опит, възможност за привличане на нови партньори на всички териториални равнища.

6.1. Сред институциите и организациите от различен ранг

- Сред образователните институции в България: предизвикателството, което стои пред младежите от МВП, е да извоюват правото да провеждат образователните, възпитателните и практическите си дейности в рамките на учебни часове, по програма утвърдена от МОМН. Предмет на екологичното образование и възпитание трябва да са проблемите на околната среда: защо се появяват и какви промени в поведението си трябва да направим.
- Сред институции в сферата на екологията в България: диалогът с младите хора от МВП на национално, регионално, областно и общинско ниво по въпроси на екологията и опазването на водите ще доближи България до установените европейски модели на представителство чрез национални, регионални и местни младежки съвети.
- Сред гражданското общество: за да се постигне устойчиво развитие трябва да се променят екологичните, икономическите и социалните разбирания на хората. Замърсяването на водите е проблем, който засяга обществото като цяло. Обект на екологично възпитание и образование за участниците в МВП ще са хора, които нямат съзнанието за участие в опазването на водите и водните екосистеми, които показват липса на социална отговорност и малка загриженост за водите и за опазването им като национално богатство.
- Сред доброволческия сектор в България и в чужбина;
- Сред образователни институции и организации извън България. Взаимодействието на балканско, европейско (а защо не и на глобално) равнище отговаря на глобалната същност на проблема за опазване на водите и водните екосистеми. Обменът на образователни методи, опит и практики с образователните институции и организации извън България ще има еднозначно положителен ефект върху екологичното образование на младите български еколози.

7. Организиране на национални кампании от Младежки воден парламент по екологичния календар и участие в такива, организирани от други структури, организации.

През първата година от своето съществуване, МВП и младежките екологични организации допринесоха за създаването на рутинни отношения, ценности и дейности, както и за формирането на екологично съзнание, чрез разнообразни местни, регионални и национални образователни прояви и дейности.

В обществото ни вече започват да се налагат ценностите на доброволчеството, но те все още не се прилагат широко от младите хора; недоразвити са и механизмите за публично подпомагане на младежкото доброволчество, като проява на солидарност и гражданска активност от страна на широката общественост. С участието в системата от дейности на Младежки воден парламент, готовността на младите хора да участват в доброволчески акции вече нараства.

7.1. Цел при организирането на кампании от МВП (регионални/локални) и участието в национални такива, организирани от други структури, организации (наред с образователния и възпитателния ефект върху младите хора) е и да се популяризира МВП като организация и дейности, да се наберат нови последователи, сътрудници и партньори. Това са инициативи, при които граждани чистят малки (или по-големи) водни обекти и техните крайбрежни зони, но те имат ефект не само върху чистотата: чрез подобни акции младежите могат да провокират гражданите да постъпват отговорно спрямо водите и околната среда.

7.1.1. През октомври 2011г. младежките клубове, участници в МВП и партньори на БД-Пловдив се включиха в кампания послучай световния Ден за воден мониторинг.

7.1.2. През м.март 2012г. младежите от МВП масово се присъединиха към честването на Световния ден на водата.

7.1.3. През м.май 2012г. МВП се включи в кампанията на БТВ – „Да почистим България за един ден“;

7.1.4. Организирани бяха и почиствания в отделни райони (като ежегодните почиствания, инициирани от екоклуб „Приатели на водата”, гр. Стара Загора в района около р. Бедечка);

Тези екологични акции и кампании стават традиционни за МВП и вече са заложи в Плана за дейност на МВП през 2012/2013г.

7.2. Традиционен начин за съпричастност на младежите и децата към честванията по екологичния календар и присъединяване към екологични кампании е и създаването на изложби от фотографии, рисунки; издаване на книжки с есета, разкази, стихотворения по определени теми (зададени от МВП в зависимост датите на екологични календар).

8. Участия на Младежки воден парламент на международно ниво.

Младежки воден парламент

Създаването на MVP, както и много от дейностите му осъществяват в следствие на възможността българските младежи да участват в работата на Европейските (а от март 2012г и в Световния) Младежки воден парламент. Приоритет в развитието на MVP на България е разширяването на сътрудничеството с европейските организации за организиране и водене на екологични дейности на младежите. Основна цел на преследваното участие/сътрудничество с подобните европейски и световни младежки форуми е обмяна на опит, идеи, практики и подкрепа за бъдещо развитие на MVP в/извън България:

- Европейски младежки воден парламент;
- Световен младежки воден парламент;
- The International 'Water and Film' Events;
- Други интернационални мероприятия, насочващи младежите към работа в сферата на водната екология и управлението на водите.